Lietas Nr. C/adrese/
Lietas arhīva Nr. C-/adrese/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

/adrese/ 2014.gada 31.janvārī

Saldus rajona tiesas tiesnese I.Kalniņa rakstveida procesā izskatīja civillietu Zviedrijā reģistrētā Marginalen Bank Bankaktiebolag maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a :

PrasītājaMarginalen Bank Bankaktiebolag (turpmāk arī-prasītājs) pilnvarotais pārstāvis UAB „GELVORA", kuru pārstāv tā filiāle Latvijā, cēlis prasību tiesā pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk arī- atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 24.janvārī atbildētāja un SIA „INSERVISS GROUP" starpā tika noslēgts aizdevuma līgums Nr./adrese/ (turpmāk- Līgums).

Saskaņā ar 08.03.2011. noslēgto cesijas līgumu un 21.11.2011. grozījumiem pie noslēgtā cesijas līguma SIA „INSERVISS GROUP" kā cedents savas no Līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju cedēja (nodeva) KREDIT AB Marginalen, kurš bija reģistrēts un līdz reorganizācijai darbojās saskaņā ar Zviedrijas likumiem.

23.04.2012. KREDIT AB Marginalen tika pievienots Marginalen Bank Bankatiebolag uzņēmumam, kurš reģistrēts un likumīgi darbojas saskaņā ar Zviedrijas likumiem.

Līdz ar to atzīstams, ka sākot ar 24.04.2012. prasītājs ir atbildētāja jaunais kreditors, kas ieguvis prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar tiesībām uz visiem blakus prasījumiem.

11.06.2012.prasītājs pilnvarojis UAB „GELVORA", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, pārstāvēt to visos jautājumos un darbībās saistībā ar aizdevumiem, ko izsniegusi SIA „INSERVISS GROUP" un uz kuriem prasītājai ir likumīgas tiesības saskaņā ar 08.03.2011. cesijas līgumu.

Saskaņā ar Līgumā pielīgto maksājumu kārtību atbildētājam bija pienākums līdz 24.03.2010. veikt atlikušās aizdevuma pamatsummas un procentu par aizdevuma lietošanu (līgumisko procentu) atmaksu, veicot regulārus ikmēneša maksājumus.

Atbildētājs savas saistības pienācīgi neizpildīja, tādēļ 25.03.2010. iestājās atbildētāja nokavējums.

Prasītājs vēlas piedzīt no atbildētāja nesamaksāto aizdevuma pamatsummu Ls 427,38.

Prasītājs, piemērojot pielīgto līgumisko procentu likmi 2,150% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, ir aprēķinājis un no atbildētāja pieprasa nesamaksātos līgumiskos procentus Ls 427,38 apmērā par laiku no 24.01.2007. līdz 24.03.2010., aprobežojot piedzenamo procentu apmēru ar pamatsummas apmēru.

Ņemot vērā atbildētāja pieļauto nokavējumu prasītājs ir aprēķinājis un vēlas piedzīt no atbildētāja Līgumā paredzēto līgumsodu 0,5% apmērā no neapmaksātās summas par katru nokavēto maksājuma dienu, ko prasītājs aprobežojis ar neapmaksātās pamatsummas apmēru un lūdz piedzīt Ls 427,38 apmērā.

Lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. C/ par labu prasītājamZviedrijā reģistrētajai Marginalen Bank Bankaktiebolag pamatparādu Ls 427,38, līgumiskos procentus Ls 427,38 un līgumsodu Ls 427,38.

Prasība celta uz Civillikuma 1587., 1943., 1716.-1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765. pantu pamatiem.

Atbildētājs /pers. F/ paskaidrojumu par prasību nav iesniedzis, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai civillieta Zviedrijā reģistrētās Marginalen Bank Bankaktiebolag maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu tiek izskatīta rakstveida procesā, jo puses nav lūgušas

lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Tiesa, novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka Zviedrijā reģistrētās Marginalen Bank Bankaktiebolag maza apmēra prasība pret /pers. C/ par parāda Ls 1282,14 piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar 2007.gada 24.janvārī SIA „INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā aizdevuma līguma Nr./adrese/.punktu prasītājs aizdevis atbildētājam Ls 515, aizdevuma atmaksas termiņš atbilstoši Līguma 1.punktam noteikts 38 mēneši (lietas 8.-9.lapa).

Tiesa uzskata, ka līgumslēdzējas puses, 2007.gada 24.janvārī parakstot savstarpēju Līgumu, ir vienojušās par visiem aizdevuma līguma būtiskiem nosacījumiem un aizdevuma līgums atbilstoši Civillikuma 1934.p. un 1935.p. uzskatāms par noslēgtu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.p. aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbilstoši 2011.gada 8.martā SIA "INSERVISS GROUP" un prasītāja starpā noslēgtā cesijas līguma 2.2.1.punktam un tā 2011.gada 21.novembra grozījumiem, SIA „INSERVISS GROUP" cedējis Zviedrijā reģistrētajai Marginalen Bank Bankaktiebolag, prasījuma tiesības uz prasījumiem, kas izriet no aizdevuma līgumiem un komercķīlu līgumiem, kas uzskaitīti līguma pielikumā Nr.1, tai skaitā saskaņā ar pielikumu /pers. C/ parādsaistības, kas izriet no 2007.gada 24.janvārī SIA "INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā aizdevuma līguma Nr./adrese/ (lietas 11.-29.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Aizdevuma atmaksas galīgais termiņš saskaņā ar Līgumu ir iestājies, no lietā esošā parāda aprēķina redzams, ka neatmaksātā aizdevuma pamatsummas daļa uz 30.08.2013. sastāda Ls 427,38 (lietas 10.lapa). Tiesas rīcībā nav apstiprinošu pierādījumu tam, ka uz tiesas dienu parāds ir dzēsts.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 427,38 apmērā, jo Civilllikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Civillikuma 1753.p., 1756.p., 1757.p., 1761.p. paredz pienākumu maksāt procentus kā atlīdzību par naudas summas lietošanas atvēlējumu samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

2007.gada 24.janvārī SIA „INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā aizdevuma līguma Nr./adrese/.punktā puses vienojušās, ka par aizdevuma izmantošanu atbildētājs kā aizņēmējs maksā aizdevējam 2,150% mēnesī no neatmaksāto naudas līdzekļu summas (lietas 13.lapa).

Tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti un atbilstoši iepriekšminētajām likuma normām ir aprēķinājis procentus, kuru nesamaksātā daļa uz 30.08.2013. saskaņā ar SIA „INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtajam aizdevuma līgumam pievienoto maksājumu kārtības grafiku un prasītāja sastādīto parāda aprēķinu sastāda Ls 427,38 (lietas 9, 10.lapa), līdz ar ko minētā summa ir piedzenama no atbildētāja par labu prasītājam.

Prasītājam saskaņā ar Civillikuma 1756., 1759., 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) atzīstamas tiesības saņemt likumiskos 6% no simta gadā no ar tiesas spriedumu piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas.

Civillikuma 1716.p., 1717.p., 1719.p., 1722.p. paredz parādnieka pienākumu maksāt līgumsodu par saistību pienācīgu neizpildi.

2007.gada 24.janvārī SIA „INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā līguma Nr./adrese/.1.punktā puses vienojušās, ka gadījumā, ja aizņēmējs noteiktajā termiņā saskaņā ar maksājumu kārtības grafiku nav atmaksājis aizdevējam naudas līdzekļus, to daļu vai/un pielīgtos procentus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no kavētā maksājuma parāda summas par katru nokavēto maksājuma dienu (lietas 13.lapa).

Tiesa uzskata, ka puses tādējādi ir vienojušās par līgumsodu Civillikuma 1716.panta izpratnē (redakcijā līdz 01.01.2014.), kas paredz, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1724.^{1}pants paredz, ka līgumsoda cietējs var lūgt samazināt pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto kaitējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Atbildētājs līgumsoda apmēru samazināt nav lūdzis, tomēr lemjot jautājumu par līgumsoda piedziņu, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu ņem vērā judikatūrā nostiprinātās atziņas par līgumsoda samērīgumu.

Augstākās tiesas Senāta judikatūrā (2004.gada 22.septembra spriedums lietā SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmums lietā Nr.SPC-43, 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.SKC-212) atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ir atteicies no līdzšinējā līgumsoda tiesiskā regulējuma, izdarot grozījumus Civillikuma 1716.pantā, kas stājušies spēkā 2014.gada 1.janvārī.

Minētie grozījumi cita starpā paredz, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var

tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Kaut arī šī tiesību norma tiešā veidā nav piemērojama attiecībā uz izskatāmo strīdu, izvērtējot pielīgtā līgumsoda samērīgumu, tiesa ņem vērā, ka likumdevējs tādējādi ir konceptuāli mainījis līgumsoda institūta funkcijas, atsakoties no sodīšanas funkcijas un paredzot, ka līgumsodam turpmāk būs preventīva (brīdinoša) un zaudējumu kompensēšanas funkcija.

Līguma 5.1.punktā paredzētais līgumsods 0,5% dienā kopumā veido 182,5% gadā, šāds līgumsoda procentuāls pieaugums ir atzīstams par nesamērīgu un neatbilstošu Civillikuma 1.pantā nostiprinātajam labas ticības principam, kas paredz, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Ņemot vērā iepriekš teikto, tiesa atzīst, ka aprēķinātais līgumsods ir samazināms, piedzenot no atbildētāja prasītāja labā līgumsodu 10% apmērā no parāda pamatsummas Ls 427,38, kas sastāda attiecīgi Ls 42,74.

Ņemot vērā, ka no 2014.gada 1.janvāra oficiālais maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā ir *euro* un saskaņā ar Civillikuma 1833.pantu (redakcijā no 01.01.2014.) visi maksājumi izdarāmi *euro*, piedzenamās summas atbilstoši Euro ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmajai daļai ir konvertējamas uz *euro*, piemērojot Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz *euro*, līdz ar ko no atbildētāja par labu prasītājam piedzenamais pamatparāds sastāda EUR 608,11, procenti EUR 608,11, līgumsods EUR 60,81.

No atbildētāja par labu prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenami tiesas izdevumi, kas saistīti ar prasības celšanu tiesā - valsts nodeva proporcionāli apmierinātajam prasījumu apmēram EUR 191,56 (Ls 134,63), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (Ls 3,30) apmērā.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu tiesa

n o s p r i e d a :

Zviedrijā reģistrētās Marginalen Bank Bankaktiebolag maza apmēra prasību pret /pers. C/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, pers.kods/adrese/, par labuMarginalen Bank Bankaktiebolag, reģ. Zviedrijā ar Nr.516406-0807, galveno parādu EUR 608,11 (seši simti astoņus *euro* un 11 *centus*) (Ls 427,38), procentus EUR 608,11 (seši simti astoņus *euro* un 11 *centus*) (Ls 427,38), līgumsodu EUR 60,81 (sešdesmit *euro* un 81 *centu*) (Ls 42,74), atzīstot Marginalen Bank Bankaktiebolag, reģ. Zviedrijā ar Nr.516406-0807, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% no simta gadā no piedzītās, bet nenomaksātās parāda pamatsummas, pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, pers.kods/adrese/, par labuMarginalen Bank Bankaktiebolag, reģ. Zviedrijā ar Nr.516406-0807, tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 191,56(viens simts deviņdesmit vienu *euro* un 56 *centus*) (Ls 134,63),ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus *euro* un 70 *centus*) (Ls 3,30).

Noteikt, ka /pers. C/ ir tiesības 10 dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā to izpildīt labprātīgi.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 31.janvāra - LR Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.